

የፍልስት ብሔራዊ የትብብር ጥምረት አባላትንና የሥራ ቡድኖችን አደረጃጀት እና አሰራር ለመወሰን የተዘጋጀው ረቂቅ መመሪያ ማህበራሪያ

መግቢያ

በሰው የመንግሥት ሰውን በህገወጥ መንግሥት ድንበር የሚሸገር እና ሰውን ለስራ በህገወጥ መንግሥት ወደ ወጭ አገር የመላክ ወንጀሎች በተደራጀ፣ ወስብስብና ረቂቅ በሆነ መንግሥት የሚፈጸሙ የሰው ልጆችን ሰብአዊ መብቶች በመገፈፍ ለከፍተኛ ስቃይና እንግልት ከመዳረግም ባለፈ እስከ ሞት የሚደርስ ጉዳትን ሊያስከትሉ የሚችሉ አደገኛነታቸውና አሳሳቢነታቸው በአለም ደረጃ እየጨመረ የመጣ የወንጀል አይነቶች በመሆናቸው ወንጀሎቹን ለመከላከልና የሚያስከትሉትን ጉዳት ለመቀነስ የአገራትን ቁርጠኝነትና ከፍተኛ ጥረት የሚጠይቁ የወንጀል አይነቶች መሆናቸው የሚያጠያይቅ ጉዳይ ነው። ወንጀሎቹን ለመከላከልና ሊያስከትሉ የሚችሉትን ጉዳት ለመቀነስ ብሎም ለመከታተል ከሚያስችሉ ስልቶች መካከል ጠንካራ የህግ ማቆሚያ መኖር፣ የተደራጀና ወጥነት ያለው የትብብር፣ የቅንጅት እና የህግ ማክከበር ተግባር፣ እንዲሁም ተጎጂዎችን ማልሶ የሚቋቋም ስራ በአግባቡ የሚከሰትን ስርዓት መዘርጋት አስፈላጊ እርምጃዎች ናቸው።

በዓለማዊ ደረጃ የተደራጀና ድንበር ዘለል ወንጀሎችን ለመከላከል በ2000 (እ.ኤ.አ) የተደረገ ሥምምነት እንዲሁም ይህን ስምምነት የሚያሟሉ በተመሳሳይ ዓመት በሰዎች መንግሥት በተለይም የሴቶችና ሕጻናት ዝውውር ለመከላከል፣ ለመቆጣጠርና ወንጀል ፈጻሚዎችን ለመቆጣጠር እና ሰዎችን በሕገ-ወጥ መንግሥት በየብስ፣ በባህርና በአየር መክወጣትና መክገባት ለመከላከል የወጡ ፕሮቶኮሎች ተፈርመዋል። ኢትዮጵያም ወንጀሎቹን ለመከላከልና ለመቆጣጠር እነዚህን ሥምምነቶችን በመቀበል እንደቅደም ተከተላቸው በአዋጅ 526/1999፣ 737/1999 እና 736/1999 በሚጠይቅ ማስፈጸሚያ ህጎችን በማውጣትና በማሻሻል ስትተገብር ቆይታለች፣ እየተገበረችም ትገኛለች።

በመሆኑም አሁን በመግባባት ላይ የሚገኘው በሰው የመንግሥት እና ሰውን በህገወጥ መንግሥት ድንበር ማሸገር ወንጀልን ለመከላከልና ለመቆጣጠር የወጣው አዋጅ ቁጥር 1178/2012 ቀደመው ከነበሩት ህጎች በተሻለ ሁኔታ ወንጀሎቹን ለመከላከልና ለመቆጣጠር አስተዋጽኦ እንደሚኖረው የሚታመን ቢሆንም ወንጀሎቹን በተገቢው ሁኔታ ለመከላከል፣ ለመቆጣጠር እና ለተጎጂዎች ተገቢውን ድጋፍ ለማድረግና ማልሶ የሚቋቋም ስራ ለመከራት ከፍተኛ የሆነ ቅንጅታዊ ስራን የሚጠይቅና የተለያዩ አደረጃጀቶችን እና አሠራሮችን መፍጠርና መዘርጋት አስፈላጊ ነው። በመሆኑም በአዋጁ አንቀጽ 35(1) መሰረት የአዋጁን ተፈጻሚነት የሚያስተባብር ብሔራዊ የትብብር ጥምረት ተቋቋሟል።

ስለሆነም አዋጁ ተተግብሮ ዓላማዎን እንዲያሳካ የብዙ ባለድርሻ አካላትን ቅንጅታዊ ሥራ የሚጠይቅ እንደመሆኑ መሆኑን የትብብር ጥምረቱን አደረጃጀት እና አሰራር የሚመለከት መመሪያ በማውጣት ጸድቆ ወደ ሥራ እንዲገባ ማድረግ በማስፈለጉ ረቂቅ ይህ መመሪያ ተዘጋጅቷል፡፡

የረቂቅ መመሪያው አስፈላጊነት

በሰው የመንገድና ሰውን በህገወጥ መንገድ ድንበር የሚሸገር ወንጀልን ለመከላከልና ለመቆጣጠር በወጣው አዋጅ ቁጥር 1178/2012 ከተቋቋሙት አደረጃጀቶች መካከል ብሄራዊ የትብብር ጥምረት ነው፡፡ ጥምረቱ በጠቅላይ ዐቃቤ ህግ የሚሠራ ሆኖ ተጠሪነቱ በምክትል ጠቅላይ ሚኒስትሩ ለሚሠራው ብሄራዊ ምክር ቤት ነው፡፡ የትብብር ጥምረቱ የተለያዩ መንግስታዊ ተቋማት፣ መንግስታዊ ያልሆኑ የበጎ አድራጎች ድርጅቶች፣ የሀይማኖት ተቋማትን ያካተተ ሲሆን የወሰጥ አደረጃጀቱና አሠራሩ ብሄራዊ ምክር ቤት በሚቋቋመው መመሪያ እንደሚመለከት በአዋጁ አንቀጽ 35 (5) ሥር ተደንግጓል፡፡

በመሆኑም አዋጁን ተግባራዊ ለማድረግ የትብብር ጥምረቱ አደረጃጀት አሠራር መመለስን ቀዳማዊ ቁልፍ ተግባር በመሆኑ ይህን ረቂቅ መመሪያ ማዘጋጀት አስፈላጊ ሆኖ ተገንቷል፡፡

የረቂቅ መመሪያው አደረጃጀት

መመሪያው በአጠቃላይ 3 (ሦስት) ክፍሎችን እና 23 (ሀያ ሦስት) አንቀጾችን እንደኖሩት ተደርጎ የተዘጋጀ ሲሆን ክፍል አንድ የመመሪያውን ጠቅላላ ድንጋጌ (አንቀጽ 1 "አጭር ርዕስ" ፣ አንቀጽ 2 የቃላትና ሃረጎች "ትርጓሜን" እና አንቀጽ 3 ደግሞ "ተፈጻሚነት ወሰን"ን ይይዛል፡፡

የረቂቅ መመሪያው ክፍል ሁለት በአጠቃላይ የብሔራዊ ትብብር ጥምረቱን አባላት ዝርዝር፣ አደረጃጀትና አሠራርን የሚመለከት ድንጋጌዎችን የሚጠቃልል ሲሆን ሁለት ንዑስ ክፍሎችን ይይዛል፡፡ ንዑስ ክፍል አንድ የብሔራዊ ትብብር ጥምረቱን አባል ተቋማት (አንቀጽ 4) እና በትብብር ጥምረቱ ሥር የተደራጁ የስራ ቡድኖችን (አንቀጽ 5) የሚሸፍን ሲሆን ንዑስ ክፍል ሁለት ደግሞ ስለ ብሄራዊ የትብብር ጥምረቱ የስራ ቡድኖች የወልና የተናጠል ኃላፊነት፣ አሠራር፣ የየስራ ቡድን ሠብሳቢዎች ተግባርና ኃላፊነት እና ስለጥምረቱ የስብሰባ ጊዜ የሚመለከት ድንጋጌዎችን ይሸፍናል፡፡

የረቂቅ መመሪያው የጭገኛ ክፍል (ክፍል ሦስት) ልዩ ልዩ ድንጋጌዎችን የያዘ ሲሆን ከአንቀጽ 21 እስከ አንቀጽ 23 ያሉትን የጭገኛ ድንጋጌዎች ይይዛል፡፡

ዝርዝር ማሰራሪያ

የረቂቅ መመሪያው አንቀጽ 1 የመመሪያውን አጭር ርዕስ (መጠሪያ ስያሜ) የያዘ ሲሆን መመሪያው በአጠቃላይ የትብብር ጥምረቱ በአዋጁ ከተሰጠው ኃላፊነት ሥፋትና አዋጁ ሊያሳካ ከፈለገው ዓላማ ማለትም ወንጀሎቹን ለመከላከል ለመቆጣጠር ፍለስትን በአግባቡ ማስተዳደር እና መደበኛ የፍልስት አማራጭ የሰዎች ቀዳሚ ምርጫ እንዲሆን በማስቻል ሰዎች ለወንጀሉ ያላቸውን ተጋላጭነት መቀነስ፣ ወንጀሉ ተፈጽሞ ሲገኝ ደግሞ አጥፊዎችን ለህግ ማቅረብና ተጎጂዎችን መደግፍና ማቋቋም በመሆኑ ሥያሜው ከፍልስት አስተዳደር አንጻር ቢቃኝ ገላጭ ይሆናል በማለት “የፍልስት ብሔራዊ የትብብር ጥምረት አባላትንና የሥራ ቡድኖችን አደረጃጀት እና አሰራር ለመወሰን የወጣ መመሪያ” የሚል ሥያሜ እንዲሰጠው ተደርጓል፡፡

ረቂቅ መመሪያው አንቀጽ 2 በመመሪያው ወስጥ ጥቅም ላይ የዋሉ ቃላትና ሀረጎች በመመሪያው አተገባበር ላይ የሚኖራቸውን ትርጉም ያስቀመጠ ነው፡፡ ይህ አንቀጽ 4 ንዑስ አንቀሳችን የያዘ ሲሆን በአንቀጽ2(1) አዋጅ ማለት አዋጅ ቁጥር 1178/2012 እንሆን፣ ብሄራዊ የትብብር ጥምረት ማለት በአዋጁ አንቀጽ35(1) መሰረት የተቋቋመው ጥምረት እንደሆነ እና ፍልስት ማለት ደግሞ መደበኛና መደበኛ ባልሆነ መንገድ ከአንድ ቦታ ወደ ሌላ ቦታ የሚደረግ የሰው ወይም የሰዎች እንቅስቃሴ ማለት እንደሆነና ስደተኞችን፣የተፈናቀሉ ሰዎችን፣ የአኪኖሚ ፍልስተኞችን እና ሌሎችን እንዲያጠቃልል ተደጎ ተተርጉሟል (አንጽ 2/3)፡፡ አንቀጽ 2(4) ደግሞ በአዋጁ አንቀጽ 2 እና በፍልስት ጉዳዮች ላይ በወጡ ሌሎች አዋጆች፣ደንቦችና መመሪያዎች የተሰጠት ትርጓሜዎች እንደየአግባብነታቸው ለዚህ መመሪያም ተፈጻሚነት እንዲኖራቸው ተደንግጓል፡፡

የረቂቅ መመሪያው አንቀጽ 3 የመመሪያውን የተፈጻሚነት ወሰን የሚይዝ ሲሆን በብሔራዊ የትብብር ጥምረቱ አባላት፣ ብሄራዊ የትብብር ጥምረቱ ሥር በተደራጁ የስራ ቡድኖች፣ ንዑስ የስራ ቡድኖች እና ሌሎች በፍልስት ጉዳዮች ላይ በህግ ተግባር እና ኃላፊነት በተሰጣቸው አካላት እና አደረጃጀቶች ላይ ተፈጻሚነት እንዲኖር ተደርጓል፡፡

አንቀጽ 4 የትብብር ጥምረቱን አባል ተቋማት ዘርዘር ያስቀምጠ ድንጋጌ ነው፡፡ በአዋጅ ቁጥር 1178/2012 አንቀጽ 33(3) ሥር የብሄራዊ ምክር ቤቱ አባል ተቋማት ተዘርዝረው ይገኛሉ፡፡ በዚህ ድንጋጌ በግልጽ ከተደዘረዘሩት በተጨማሪ ሌሎች ተቋማትም በምክትል ጠ/ሚስቴሩ ወሳኔ እንዲካቱ ሊደረግ እንደሚችል ተመልክቷል፡፡ በአዋጁ አንቀጽ 35(3) መሰረት እነዚህ ተቋማት ከክልሎች በስተቀር የብሄራዊ የትብብር ጥምረቱ አባል ይሆናሉ፡፡ በዚህ መሰረት ይህ መመሪያ በብሄራዊ ምክር ቤቱ የሚደቅ እንደሚሆኑ እና ምክር ቤቱ ደግሞ የሚሰጠው በምክትል ጠቅላይ ሚስቴሩ በመሆኑ በአዋጁ ከተዘረዘሩት አባል ተቋማት በተጨማሪ ምክትል ጠቅላይ ሚስቴሩ በምክር ቤቱ ወሳኔ አላገኝነት እንዲያካትታቸው በማስብ ሌሎች ተቋማት በረቂቅ መመሪያው እንዲካተቱ ተደርጓል፡፡

ስለሆነም ብሔራዊ የትብብር ጥምረቱ በአዋጁ አንቀጽ 33(3) ሥር የተዘረዘሩት አባላቱ እንደተጠበቁ ሆነው የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ትምህርት ሚስቴር፣የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ግብርና ሚስቴር፣የጥላንና ልማት ኮሚሽን፣የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ባህልና ቱሪዝም ሚስቴር፣ የፌዴራል አነስተኛና መካከለኛ ማኑፋክቸሪንግ ኢንዱስትሪዎች ማስፋፊያ

ባለስልጣን፣ የኢትዮጵያ ብሮድካስት ባለስልጣን፣ የአምራሽን፣ ዜግነትና ወሳኝ ኩነቶች አጀንዳ፣ የፌዴራል ከተሞች ስራ ዕድል ፈጠራና ምግብ ዋስትና ኤጀንዳ፣ የኢትዮጵያ ዳያስፖራ ኤጀንዳ፣ የብሔራዊ የአደጋ ሥነ ስራ አሰጣጥ ኮሚሽን፣ የተባበሩት መንግስታት የአደንዛዥ ዕጽ እና ወንጀሎች መቆጣጠሪያ ቢሮ፣ የዓለም አቀፉ የፍልስጥ ድርጅት፣ የዓለም የሥራ ድርጅት፣ የተባበሩት መንግስታት ከፍተኛ የስደተኞች ኮሚሽን፣ የተባበሩት መንግስታት የህጻናት ማረጋገጫ ድርጅት፣ የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሳይንስና የከፍተኛ ትምህርት ሚኒስቴር፣ የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅቶች ተወካይ፣ የኢትዮጵያ የሐይማኖት ተቋማት ጉባኤ እና ሌሎች በብሄራዊ ም/ቤቱ ስብሰባ እንዲካተቱ የሚደረጉ ጉዳዩ የሚመለከታቸው አካላትን እንዲያካትት ሆኖ ተደርጎ ተደንግጓል፡፡ የጥምረቱ አባል ተቋማት በየተቋማቸው አግባብነት ያላቸው ምክትል ሃላፊዎችን በአባልነት መመደብ እንዳለባቸው በአንቀጽ 4(4) ሥር ተደንግጓል፡፡

በረቂቅ መመሪያው አንቀጽ 5 ሥር የብሄራዊ የትብብር ጥምረቱ የስራ ቡድኖች ተደራጅተዋል፡፡ የትብብር ጥምረቱ በአዋጁ የተደነገጉ ወንጀሎችን መከላከልና መቆጣጠር የሚችሉ ትክክለኛ የፍልስጥ አስዳደር ሲኖር ማለት ፍልስጥን በአግባቡ በመጠቀም የወንጀል ተጋላጭነትን በመካከል እና ከፍልስጥ የሚገኙ ጥቅሞችን ደግሞ በአግባቡ በመጠቀም ማቆም ወስኖ ነው ብሎ በማመን የሥራ ቡድኖቹ በዚህ ቅኝት ተደራጅተዋል፡፡

በዚህም መሰረት የትብብር ጥምረቱ የግንዛቤ ፈጠራና የባህሪ ለውጥ እና የወጭ ሐገር ሥራ ሥምሪትና ልማት የስራ ቡድን፣ የወንጀል መከላከል እና የህግ መጠከር የስራ ቡድን፣ የተጎጂዎች እንክብካቤ እና መልሶ ማቋቋም የስራ ቡድን፣ የዳያስፖራ ተሳትፎና ልማት ጉዳይ የስራ ቡድን፣ የፍልስጥ መረጃና አስተዳደር የሥራ ቡድን እና የጥናትና ምርምር የስራ ቡድን የተባሉ 6 የሥራ ቡድኖች እንዲኖሩት ተደርጎ በአንቀጽ 5(1) ተደንግጓል፡፡

በረቂቅ መመሪያው አንቀጽ 6 ሥር የግንዛቤ ፈጠራና የባህሪ ለውጥ እና የወጭ ሀገር ስራ ስምሪትና ልማት የስራ ቡድን አባላትን በመዘርዘር ያስቀመጠ ሲሆን እነሱም በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር ስብሰባነት የሚሟሉ የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ትምህርት ሚኒስቴር፣ የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ባህልና ቱሪዝም ሚኒስቴር፣ የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሴቶች፣ ሕጻናትና ወጣቶች ሚኒስቴር፣ የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ፣ የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ወጭ ጉዳይ ሚኒስቴር፣ የስራ እድል ፈጠራ ኮሚሽን፣ የኢትዮጵያ ዳያስፖራ ኤጀንዳ፣ የፌዴራል የቴክኒክና ማህበረሰብና ስልጠና ኤጀንዳ፣ የአምራሽን፣ ዜግነትና ወሳኝ ኩነት አጀንዳ፣ የፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን ፣ የኢትዮጵያ ሴቶች ፌዴሬሽን፣ የኢትዮጵያ ወጣቶች ፌዴሬሽን፣ የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት፣ የኢትዮጵያ ሠራተኞች ማህበራት ኮንፌዴሬሽን፣ የኢትዮጵያ አሰሪዎች ፌዴሬሽን፣ የፋና ብሮድካስት ኮርፖሬሽን፣ የኢትዮጵያ ብሮድካስት ኮርፖሬሽን፣ የኢትዮጵያ ዜና አገልግሎት ኤጀንዳ፣ የዋልታ ማደያ እና ኢንፎርሜሽን ማከላከያ የጀርመን የልማት ተራድኦ ድርጅት፣ የኢትዮጵያ ሀይማኖት ተቋማት ጉባኤ ፣ የተባበሩት መንግስታት የስደተኞች ከፍተኛ ኮሚሽን፣ የክርስትያን በጎ አድራጎትና ልማት ማህበር ፣ የዓለም የሥራ ድርጅት፣ የዓለም አቀፉ የፍልስጥ ድርጅት፣ የተባበሩት መንግስታት የአደንዛዥ ዕጽ እና ወንጀሎች መቆጣጠሪያ ቢሮ፣ የወጭ ሀገር ስራና ስራተኛ አገናኝ ኤጀንዳዎች ፌዴሬሽን እና ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ ተቋማት እንደሚገኙ ተደንግጓል፡፡

በረቂቅ መመሪያው አንቀጽ 7 የወንጀል መከላከልና የህግ ማከከበር የሥራ ቡድን አባላት በመዘርዘር ያስቀመጠ ሲሆን ይኸውም በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ ሰብሳቢነት የሚሆኑ የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሠላም ሚኒስቴር፣ የአፈዳሪ ወጭ ጉዳይ ሚኒስቴር፣ የጉምሩክ ኮሚሽን፣ የፋይናንስ ደህንነት መረጃ ማከላከል ፣ የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት ኤጀንሲ፣ የብሄራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት፣ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ፣ የፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን፣ የአፈዳሪ መከላከያ ሚኒስቴር፣ የኢንፎርሜሽን፣ ዜግነትና ወሳኝ ከነቶች ኤጀንሲ፣ የተባበሩት መንግስታት ድርጅት የአደገኛ እጾችና ወንጀሎች መቆጣጠሪያ ቢሮ፣ የዓለም አቀፉ የፍልሰት ድርጅት እና ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ ተቋማት እንዲያካትት ተደርጎ ተደንግጓል፡፡

በመመሪያው አንቀጽ 8 የተገጂዎች እንክብካቤ እና መልሶ ማቋቋም የስራ ቡድን አባላት የዘረዘሩ ሲሆን በፌዴራል ከተሞች ስራ ዕድል ፈጠራና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲ ሰብሳቢነት የሚሆኑ የአፈዳሪ ግብርና ሚኒስቴር፣ የአፈዳሪ የሴቶች፣ ሕጻናትና ወጣቶች ሚኒስቴር፣ የሰደተኞች እና ከሰደት ተመላሾች ጉዳይ ኤጀንሲ፣ የአፈዳሪ ወጭ ጉዳይ ሚኒስቴር፣ የአምግሬሽን፣ ዜግነትና ወሳኝ ከነቶች ኤጀንሲ፣ የአፈዳሪ ጠፍ ሚኒስቴር፣ የአፈዳሪ ትራንስፖርት ሚኒስቴር፣ የኢትዮጵያ ቀይ መከቀል ማህበር፣ የፌዴራል አነስተኛና መካከለኛ ማኑፋክቸሪንግ ኢንዱስትሪዎች ማከፋፈያ ባለስልጣን፣ የአፈዳሪ ሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር፣ የፌዴራል የቴክኒክ ማ ትምህርትና ስልጠና ኤጀንሲ/ኢንስቲትዩት፣ የኢንዱስትሪ ፓርኮች ኮርፖሬሽን፣ የዓለም ዓቀፉ የፍልሰት ድርጅት፣ የተባበሩት መንግስታት ድርጅት የአደገኛ እጾችና ወንጀሎች መቆጣጠሪያ ቢሮ፣ ICRC፣ አጋር ኢትዮጵያ፣ የኢትዮጵያ አሰሪዎች ማኅበራት ፊደራሽን፣ የኢትዮጵያ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን፣ የሴቶች ሚሬያና ልማት ማህበር፣ የዓለም የሥራ ድርጅት፣ አፕሪፍስጉድ ሳሜታንና ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ ተቋማት እንዲያካትት ተደርጎ ተደንግጓል፡፡

ለላው የሥራ ቡድን የዲያስፖራ ተሳትፎና ልማት ጉዳይ የሥራ ቡድን ሲሆን ኢትዮጵያ ዳያስፖራ ኤጀንሲ ሰብሳቢነት የሚሆኑ የአፈዳሪ ሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር፣ የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን፣ የአፈዳሪ ሳይንስና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር፣ የአፈዳሪ ባህልና ቴሪዝም ሚኒስቴር፣ የኢትዮጵያ ዳያስፖራ ማህበር፣ የአፈዳሪ ወጭ ጉዳይ ሚኒስቴር፣ የአፈዳሪ ጠቅላይ ዐ/ህግ፣ የኢትዮጵያ ብሄራዊ ባንክ፣ የአለም አቀፉ የፍልሰት ድርጅት፣ የአለም ስራ ድርጅት እና ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ ተቋማትን እንዲያካትት ተደርጎ በአንቀጽ 9 ተደንግጓል፡፡

የፍልሰት መረጃና አስተዳደር የሥራ ቡድን ለላው የስራ ቡድን ሲሆን ማከላከል ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ ሰብሳቢነት የሚሆኑ ሆኖ የአፈዳሪ ሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር፣ የአፈዳሪ ጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ፣ የአፈዳሪ ወጭ ጉዳይ ሚኒስቴር፣ የአፈዳሪ ሴቶች፣ ህጻናትና ወጣቶች ሚኒስቴር፣ የአምግሬሽን፣ ዜግነትና ወሳኝ ከነቶች ኤጀንሲ፣ የኢትዮጵያ ዳያስፖራ ኤጀንሲ፣ ፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን፣ የብሄራዊ አደጋ ስጋት ስራ አሙር ኮሚሽን፣ የአፈዳሪ ትምህርት ሚኒስቴር፣ የፌዴራል ከተሞች ስራ እድል ፈጠራና ምግብ ዋስትና ኤጀንሲ፣ የሰደተኞችና ከፍልሰት ተመላሾች ጉዳይ ኤጀንሲ፣ የዓለም አቀፉ የፍልሰት ድርጅት፣ የፕላንና ልማት ኮሚሽን፣ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ እና ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ ተቋማት በአባልነት እንዲሰማዙ በአንቀጽ 10 ሥር ተደንግጓል፡፡

የመጨረሻው የሥራ ቡድን የጥናትና ምርምር የስራ ቡድን ሲሆን አንቀጽ 11 አንተላከተው በአፌዳሪ ሳይንስና ከፍተኛ ትምህርት ሚስቴር የሚሆኑ ሆኖ የአፌዳሪ ሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚስቴር፣ የአፌዳሪ ጠቅላይ ዐቃቤ ሕግ፣ የአምራሽን፣ ዜግነትና ወሳኝ ከጎቶች አጀንሲ፣ ህግና ፍትህ ስልጠና ምርምር ተቋም፣ የፖሊሲ ጥናትና ምርምር አንስቲቲት፣ የአፌዳሪ ትምህርት ሚስቴር፣ አለም አቀፉ የፍልስፍና ድርጅት፣ የተባበሩት መንግስታት ድርጅት የአደገኛ እጾችና ወንጀሎች መቆጣጠሪያ ቢሮ፣ ብሄራዊ ፕላን ኮሚሽን፣ የአለም የስራ ድርጅት፣ የሚከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ እና ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ ተቋማት ያካተተ ይሆናል፡፡

የመሠሪያው ክፍል ሁለት) የትብብር ጥምረቱን የሥራ ቡድኖችን ዝርዝር ተግባርና አሰራር የሚደነግጉ ድንጋጌዎችን የያዘ ሲሆን ከአንቀጽ 12-20 ያሉ 9 ድንጋጌዎችን የሚሸፍን ነው፡፡ አንቀጽ 12 ስለጠቅላላ የአሠራር ሥርዓት የሚደነግግ ሲሆን እያንዳንዱ የሥራ ቡድን እንደአስፈላጊነቱ በሥራ ንዑስ ቡድኖችን ለያደራጅ እንደሚቻል፣ በስራ ቡድኖች ውስጥ የሚከተሉ ተቋማት ከሚሞከሩት የስራ ክፍሎች ተወካይ መሆኑን እንዳለባቸውና ተወካዮችም የስራ ክፍሉ ሀላፊዎች ወይም ምክትል ሀላፊዎች መሆን እንዳለባቸው፣ የስራ ቡድኖች የሚቀደዱት እቅዶች እርባታቸውና ከትብብር ጥምረቱ ዕቅድ ጋር የተጣጡ መሆን እንዳለባቸው፣ የአባል ተቋማትን የሥራ ድርሻ በግልጽ ለይተው ማስቀመጥ እንዳለባቸው፣ የተጋላጭ የሚሰረሱበት ክፍሎችን ልዩ ፍላጎት ባስገባ መልኩ ሥራቸውን ማከናወን እንዳለባቸው፣ የስራ ቡድኖች እርስ በርሳቸው በቅንጅትና በትብብር መስራት እንዳለባቸው እና ያንዳንዱ የስራ ቡድን ለትብብር ጥምረቱ ሰብሳቢ የአፈጻጸም ሪፖርት መላክ እንዳለበት የሚደነግጉ ንዑስ ድንጋጌዎችን ይዟል፡፡

የመሠሪያው አንቀጽ 13 የግንዛቤ ፈጠራና የባህሪ ለውጥ እና የወጭ ሐገር ሥራ ሥምሪት የስራ ቡድን ተግባርና ኃላፊነት በዝርዝር የያዘው 18 ንዑስ አንቀጾችን የያዘ ነው፡፡ በመሆኑም ወንጀሎቹን ለመከላከልና ተጋላጭነትን ለመቀነስ ይህ የሥራ ቡድን ስለፍልስፍና በጎና አሉታዊ ጎኖች፣ በሀገራችን ስላሉ አሜሪካ የስራ ዕድሎች፣ ለወጭ ሀገር የሥራ ሥምሪት ያሉ ህጋዊ አሜሪካ ለማህበረሰቡ ግንዛቤ የመፍጠር ሥራ መሥራት እንዳለበት ይደነግጋል፡፡ ከዚህ በተጨማሪም የሀይማኖት አባቶችን እና የሚያደርጉ አካላትን በማስተባበር ለማህበረሰቡ የግንዛቤ ፈጠራ ስራ እንደሚከናወን አዋጅ ቁጥር 923/2008 በትክክል ሥራ ላይ እንዲወልድ የመከታተል ኃላፊነት እንዳለበት እንዲሁም ከሌሎች የስራ የስራ ቡድኖች ጋር በቅንጅት መሥራት እንደላበት ይደነግጋል፡፡

ቀጣዩ የመሠሪያው ድንጋጌ አንቀጽ 14 ሲሆን ስለወንጀል መከላከል እና የህግ ማከከበር የስራ ቡድን ተግባርና ኃላፊነት የሚደነግግ ነው፡፡ በመሆኑም ይህ ድንጋጌ የወንጀል መከላከልና ህግ የማከከበር የሥራ ቡድን ሀብተሰብ በፍልስፍና ዙሪያ ስለወጡ ህጎች ግንዛቤ እንዲኖረው ግንዛቤ የመፍጠር ሥራዎችን ከመሥራት ጀምሮ በሀገራዊ መንገድ ድንበር የሚሸገሩ ዜጎችን የመላከት፣ የድንበር ቁጥጥር ሥራዎችን በተቀናጀ መልኩ የማከናወን፣ በአጠቃላይ የህግ ማከከበር ተግባር የተሻለ እንዲሆን ከሚሞከሩት አካላት ጋር በቅንጅትና በትብብር የመሥራት ኃላፊነት እንዳለበት በዝርዝር አስቀምጧል፡፡

በረቂቅ መመሪያው አንቀጽ 15 የተገለጹትን እንክብካቤ እና መልሶ ማቋቋም የስራ ቡድን ተግባርና ኃላፊነት በዝርዝር ያስቀመጠ ነው። አዋጅ ቁጥር 1178/2012 ከያዘቸው ቁልፍ ጉዳዮች መካከል የተገለጹትን ጥበቃና ድጋፍ አንዱ ነው። በዚህ መሠረት የወንጀል ተገጂዎች ከሚከተሉት አካላዊ፣ ስነ ልቦናዊ፣ አኮኖሚያዊና ሌሎች ጉዳዮች እንዲያገግሙ ለመልሶ ጥቃት እንዳይጋለጡ እንክብካቤና ድጋፍ ያስፈልጋቸዋል። ይህን ተግባር እንዲወጣ የተገለጹትን እንክብካቤ እና መልሶ ማቋቋም የስራ ቡድን ተደራጅቶ ዝርዝር ኃላፊነቱ በአንቀጽ 15 ሥር ባሉ 8 ንዑስ ድንጋጌዎች ተደንግጓል።

በሌላ በኩል ፍልሰት በአግባቡ ከተመራ ለሀገራችን እንደገታና ልማት ከፍተኛ አስተዋጽኦ እንደሚኖረው አከራካሪ አይሆንም። ይህ እንዲሆን ደግሞ ወንጀሎችን ከመከላከል ጎን ለጎን የፍልሰተኞች አካል የሆነው የዳያስፖራ ማህበረሰብ ክፍል በሀገሩ ልማት እና ዕድገት የበኩሉን አበርክቶ እንዲያደርግ ምቹ ሁኔታ መፍጠር ያስፈልጋል። ከዚህ ዓላማ በመነሳት በዚህ ረቂቅ መመሪያ የዳያስፖራ ተሳትፎና ልማት ጉዳይ የሥራ ቡድን እንዲደራጅ ተደርጎ ዝርዝር ተግባሩና አሠራሩ በረቂቅ መመሪያው አንቀጽ 16 ሥር ተደንግጓል።

በፍልሰት ላይ የሚመሰን ማንኛውም ወሳኔ እና ወንጀሎችን ለመከላከል እንዲሁም ተገጂዎችን ለመደግፍ የሚሰሩ ማንኛውም የፖሊስ፣ ስትራቴጂ፣ የህግ ዝግጅት እና ተግባራዊ እርምጃዎች በሚገኝ ላይ የተመሰረቱ መሆን ይኖርባቸዋል። ለዚህም ታሜኒነት ያለው እና የተጠበቀ/ወጥ የሆነ ሀገራዊ ሚጃ እንዲኖር በማሰብ የፍልሰት ሚጃና አስተዳደር የሥራ ቡድን ተደራጅቶ ዝርዝር ተግባሩ በረቂቅ መመሪያው አንቀጽ 17 ሥር ተደንግጓል።

የመጨረሻው የስራ ቡድን የጥናትና ምርምር የስራ ቡድን ሲሆን ለወንጀሎች መስፋፋት እና የዜጎች የተጋላጭነት ምክንያቶች በጥናት በመለየት ዘላቂ መፍትሄ ማስቀመጥና በተቀመጠው የመፍትሄ አቅጣጫ መሰረት ተግባራዊ እንቅስቃሴ ማድረግ አስፈላጊ በመሆኑ ምክንያት በረቂቅ መመሪያው የሥራ ቡድኑ እንዲደራጅ ሆኖ ዝርዝር ተግባሩ በአንቀጽ 18 ሥር ተደንግጓል።

ለሌላው በዚህ ረቂቅ መመሪያ የተሸፈነው የእያንዳንዱ የሥራ ቡድን ሰብሳቢ ስለሚኖረው ኃላፊነት ሲሆን በአንቀጽ 19 ሥር በዝርዝር ተደንግጓል። በዚህ መሰረት የሥራ ቡድን ሰብሳቢዎች የስራ ቡድኑን አባል ተቋማትን የማስተባበርና የመከታተል፣ ሚጃዎችን የሚያዘና ለትብብር ጥምረቱ ጽ/ቤት ዕቅድና ሪፖርት የመላክና ሌሎች ኃላፊነቶች አላቸው።

በረቂቅ መመሪያው አንቀጽ 20 ላይ ስለትብብር ጥምረቱ ሚዛን የሰብሳቢ ጊዜ ተደንግጓል። በመሆኑም አስቸኳይ ስብሰባ ለያስፈልገው የሚከፈል መሆኑ እንዳለ ሆኖ ጥምረቱ በየሩብ አመቱ እና እያንዳንዱ የሥራ ቡድን ደግሞ በየሁለት ወሩ እንደሚሰበሰብ ተደንግጓል።

በመጨረሻም የረቂቅ መመሪያው ከፍል ሦስት ልዩ ድንጋጌዎች እንዲይዝ ተደረጎ የተቀረጸ ሲሆን በወሰነው ማንኛውም አካል መመሪያውን ለማስፈጸም የመተባበር ግዴታ እንዳለበት (አንቀጽ 21)፣ መመሪያው ስለሚሻሻልበት ሁኔታ (አንቀጽ 22) እና መመሪያ ተፈጻሚ መሆን የሚጀምርበትን ጊዜ የሚጥለከቱ ድንጋጌዎችን ይሸፍናል።

